

Megnyíló pályázati lehetőségek 2024 (KAP Stratégiai Terv)

AGRÁRMINISZTERIUM

Nagy Attila

főosztályvezető

KAP Koordinációs Főosztály

Agrárminisztérium

2023. november 9.

Pér

Gazdanap ősz – Nyugat-Magyarország

Új KAP II. pillér: támogatási alapelvek

- A termékpálya szemlélet, termelői együttműködések ösztönzése.
- Költségnövekmény elismerése, egyszerűsített kiválasztás, egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása.
- Támogatás mértéke: max. 15 millió EUR/projekt. Kis és nagy projektek külön felhívásban.
- Alap támogatás intenzitás: 50%
- Kiegészítő támogatás intenzitások: fiatal mezőgazdasági termelő +15%, termelői együttműködés +10% Új elemek: gazdaságátadás + 15%, ökológiai gazdálkodás +10%, kezességvállalás 5%. Összesen legfeljebb 65%. Nem termelő beruházás legfeljebb 80%.
- Biztosítékmentes előleg.
- Minimális üzemméret: 10.000 EUR STÉ (most 6.000).
- 40%-os mezőgazdasági árbevétel (most 50%).
- A pénzügyi megalapozottság, hozzáadott érték növelés.

Új KAP II. pillér: gazdaságfejlesztési intézkedések

- Kormányelvárás volt, hogy a forrás felét legalább gazdaságfejlesztésre költsük: **52% lett.**
- **21** beavatkozással, közel **1500 milliárd** forintot terveztünk.
- 2014-2020 időszakához képest **négyszeres** forrás növekedés.
- **Gazdaságfejlesztési intézkedések:**
 - 6 **mezőgazdasági** üzemek fejlesztésével (forrás 26%-a),
 - 2 **élelmiszerfeldolgozás** fejlesztésével (forrás 17%-a),
 - 8 **vállalkozásfejlesztéssel és a generációs** megújulás támogatásával (forrás 7%-a),
 - 2 **mezőgazdasági vízgazdálkodással** (forrás 2%-a) és
 - 3 **kockázatkezelési** rendszerrel (forrás 1%-a) foglalkozik.
- **Új intézkedések elsősorban a vállalkozásfejlesztés és generációs megújulás területén:**
 - RD06: Generációs megújulás fiatal mezőgazdasági termelők gazdaságátvevő támogatásával
 - RD07: Generációs megújulás a gazdaság átadó együttműködés alapú támogatásával
 - RD08: Generációs megújulás induló vidéki és fiatal erdőgazdálkodó vállalkozók támogatásával
 - RD09b: Díszkertészeti ágazat kisvállalkozásainak támogatása

Új KAP II. pillér: zöld intézkedések

- Uniós elvárás volt, hogy a forrás több, mint harmadát zöld intézkedésekre költjük: **36%** lett.
- **22** beavatkozással, több, mint **1000 milliárd forintot** terveztünk.
- 2014-2020 időszakához képest **másfélszeres** forrás növekedés.
- **Zöld intézkedések közül:**
 - AKG (forrás 16%-a) és Öko (forrás 3%-a) pályázatok mellett
 - 8 az egyéb környezet és klímavédelmi (forrás 6%-a) célokat,
 - 7 az erdészeti (forrás 11%-a) beavatkozásokat és
 - 5 az állatjóléti és AMR elleni küzdelmet (forrás 2%-a) szolgálja majd.
- **Új zöld intézkedések több területen is várhatók:**
 - RD22: Agro-ökológiai földhasználat-váltást ösztönző kifizetés
 - RD26: Állati genetikai erőforrások in vitro megőrzése
 - RD28: Növényi genetikai erőforrások in situ megőrzése
 - RD33b: Antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem kompenzációs kifizetése
 - RD37: Erdőtüzek megelőzésének és kockázatcsökkentésének együttműködés alapú támogatása

Átmeneti évekre új 3 éves program 2022-től, új kiírás 2025-ben (5 év)

Új KAP II. pillér: megújuló vidék intézkedései

- Vidéki területek fejlesztését számos másik uniós és hazai program támogatja: **10% lett.**
- **17** beavatkozással, több, mint **285 milliárd forintot** terveztünk.
- 2014-2020 időszakához képest **1,26-szoros** forrás növekedés.
- **Megújuló vidék intézkedések közül:**
 - 2 a kistelepülések fejlesztését (forrás 3%-a),
 - 10 a vidékfejlesztési együttműködések erősítését (forrás 1%-a)
 - Leader közösségi fejlesztést (forrás 2%-a),
 - 4 pedig az agrártudás és innovációt (forrás 3%-a) támogatja.
- **Új vidékfejlesztési intézkedések az együttműködések területén várhatók:**
 - RD45: Minőségrendszerek létrehozása
 - RD47: Minőségbiztosítási és irányítási rendszerekhez történő csatlakozás támogatása
 - RD51: Vidékfejlesztési együttműködés a térségi aktív-és ökoturisztikai fejlesztésért
 - RD52: Vidékfejlesztési együttműködés a biomassa alapú gazdaság fejlesztéséért
 - RD56: Vidékfejlesztési együttműködések a kistelepülések digitális átállásának támogatásért (okos falu)

Mezőgazdasági üzemek fejlesztése

- Cél: a mezőgazdasági üzemek versenyképességének, hozzáadott érték termelésének növelése.
- Támogatható lesz az állattartó telepek általános korszerűsítése, új állattartó telepek létesítése, kertészeti üzemek fejlesztése.
- Jogosultak: mezőgazdasági termelők, konzorciumok, szociális szervezetek, mezőgazdasági termelők tagságával működő szervezetek, állami elismeréssel rendelkező együttműködések.
- A kiválasztási szempontok között helyet kap a gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatóság is.
- Fontos lesz az üzleti terv minősége, valamint a digitalizációt előtérbe helyező fejlesztés többletpontot ér.

Mezőgazdasági üzemek zöld beruházásainak támogatása

- Cél: A környezeti, azaz a zöld célokat megvalósító beruházások támogatása.
- Nő a mezőgazdasági üzemek energia önellátása és energiahatékonysága és csökkent az energiafüggőségük, valamint az energiafelhasználás.
- Az ökológiai szempontok figyelembe vétele a környezetbarát technológiák alkalmazásán (megújuló energiaforrások) valamint az energiahatékonyság javításán keresztül valósul meg.
- A mezőgazdasági ágazat versenyképességének erősítéséhez az energiaköltségek csökkentése, a biomassza alapú rendszerek támogatása, továbbá a megújuló energiaforrások alkalmazása is hozzájárul.
- További támogatási cél még a körkörös biomassza alapú gazdaság modellt követő projektek végrehajtásának támogatása.

Mezőgazdasági üzemek digitális átállásának támogatása

- Cél az agrárium digitalizációjában rejlő egyértelmű előnyök kihasználása és támogatása.
- Kedvezményezettek lehetnek mezőgazdasági termelők, fiatal mezőgazdasági termelők, együttműködések, konzorciumok, természetes és jogi személyek
- Mezőgazdasági termelő esetén elvárás a legalább 10.000 euró STÉ értékű üzemméret.
- A digitális és precíziós gazdálkodáshoz szükséges eszközök beszerzésére
- A digitális farm-menedzsment, üzemirányítás, minőségirányítási és nyomkövetési rendszerek bevezetésére és fejlesztésére
- A rendszeres és szisztematikus üzemi szintű adatgyűjtés megteremtésére, adatbázisok és adatkapcsolatok létrehozására
- A digitális átállást segítő szolgáltatások igénybevételeire

Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító támogatások

AGRÁRMINISZTERIUM

A beruházások támogatása KAP Stratégiai Tervben három célterületen keresztül valósul meg:

- 1. célterület: Az öntözővíz felhasználásának hatékonyságát javító beruházások támogatása
- 2. célterület: A vízvisszatartás létesítményeinek támogatása fenntartható vízkészlet-gazdálkodás biztosításával
- 3. célterület: A melioráció és a vízfelhasználás-hatékonyság javításának támogatása

A beruházáson kívül az öntözési közösségek támogatása továbbra is elérhető lesz.

Mezőgazdasági termékek értéknövelése

- Cél: a mezőgazdasági termékek értéknövelését és a piacra jutást elősegítő, technológiai fejlesztést célzó beruházások támogatása az élelmiszer-feldolgozás vállalati hatékonyságának növelése, technológiafejlesztés, zöld megoldások támogatása.
- Jogosultak: mezőgazdasági terméket feldolgozó természetes személyek és vállalkozások.
- Az élelmiszeripari fejlesztések mellett a post harvest tevékenységek is támogatottak lesznek.
- A mezőgazdasági termékek zöld beruházásainak támogatása külön beavatkozást kapott.
- **Tervezett forrás: 1287,7 millió EUR**

Generációváltás támogatása célzott beavatkozásokkal

- A generációváltás előmozdítására kiemelt figyelmet fordítunk a jövőben is.
- A gazdák átlagéletkora egyre magasabb és egyre kevesebb az új belépő vagy fiatal.
- Beavatkozások célja a mezőgazdaságban tapasztalható előregedés megállítása, az agrár-nemzedékváltás ösztönzése.
 - Vidékfejlesztési beavatkozások:
 - ✓ Generációs megújulás fiatal mezőgazdasági termelők induló támogatásával,
 - ✓ Generációs megújulás gazdaságátvevő támogatásával,
 - ✓ Generációs megújulás, gazdaságátadási együttműködés,
 - ✓ Fiatal mezőgazdasági termelők beruházásainak támogatása.
 - További lehetőség még a generációs megújulás induló vidéki és fiatal erdőgazdálkodó vállalkozók támogatásával beavatkozás.

Mezőgazdasági kisüzemek fenntartható fejlesztése

Cél a fejlődőképes kisméretű mezőgazdasági termelők jövedelemszerzésének és gazdasági több lábbon állásának elősegítése.

Kedvezményezettek: természetes személyek valamint jogi személyek.

- Jogosultsági kritériumok, hogy már működő mezőgazdasági üzem legyen és legalább 5.000, de legfeljebb 10.000 EUR STÉ üzemmérettel rendelkezzen.
- Üzleti terv készítése is jogosultsági feltétel.

Kötelezettség a kötelezettségvállalási időszak végéig a mezőgazdasági tevékenységből származó üzemméret növelése 50%-kal, valamint az üzleti tervben vállalt beruházás megvalósítása. A támogatás intenzitás legfeljebb 85%.

A támogatás mértéke legfeljebb 60.000 EUR

AKG, ÖKO és az AÖP valamint Natura 2000

- Az AKG és ÖKO támogatások 2025-ig a 2022-ben indult támogatás változatlan feltételek mellett folytatódnak, de 2025-től új pályázati felhívás várható, módosított tartalommal.
- A 2018-ban meghirdetett **Ökológiai gazdálkodásra** történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása felhívás **kötelezettségvállalási ideje meghosszabbításra kerül 2024. december 31-ig**, a jelenleg futó két ÖKO felhívás támogatási időszaka együttesen zárul és 2025-től új felhívás indul.
- Az adott területre AÖP és AKG, valamint AÖP és ÖKO támogatás egyaránt igényelhető, de az átfedéseket kiszűrtük azzal, hogy az előírások átfedését főszabály szerint kizártuk.
- A jelenleg előkészítés alatt álló AÖP jogcímrendelet részletesen meghatározza, hogy mely AÖP-s gyakorlatok nem választhatók az AKG/ÖKO/Natura 2000 támogatásba bevont területeken.
- Ahol átfedés valószínűsíthető (pl.: AÖP 30 ha táblaméret előírás, AKG 5 ha táblaméret), ott az AKG támogatást igénylő nem választhatja az AÖP-s előírást.
- A KAP Stratégiai Tervből a Natura 2000-es területekre továbbra is kompenzációs támogatás igényelhető. A jogszabály előírásainak betartásáért jár támogatás, a jogszabály esetleges változása független a támogatástól. 2023-ban a Natura támogatások még VP-ből kerülnek kifizetésre.

AMR és állatjólét

- Antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem kompenzációs kifizetése:
 - ✓ Célja az antimikrobiális szerek alkalmazásának visszaszorítása.
 - ✓ Sertés, baromfi, szarvasmarha nagylétszámú állattartó telepei érintettek
 - ✓ Mintavétel és rezisztencia vizsgálat elvégzése, antibiotikum-csökkentési terv kidolgozása és félévente történő felülvizsgálata, elektronikus adatgyűjtési rendszer alkalmazása
 - ✓ Preventív termékek alkalmazása baromfi esetében, nagylétszámú állattartó telepeken
- Egyre több támogatható állatfaj (tej-marha, húrmarha, baromfi, méh, kiskérőzdő) esetében elérhető lesz állatjóléti támogatás. Sertés állatjólét tárgyalás alatt az Európai Bizottsággal.
- Az állatjóléti beavatkozás az állattartás fejlesztését célozza meg azáltal, hogy támogatást biztosít az állatok javát szolgáló szigorú állatjóléti, higiéniai és takarmányozási körülmények, feltételek önkéntesen vállalt betartásához.

Erdészeti támogatások

- Erődítés
 - ✓ Hozzájárul a 27%-os erdőszültség eléréséhez.
 - ✓ Telepítés és fenntartás támogatása, jövedelempótló támogatással kiegészítve.
- Erdőkörnyezetvédelem
- Erdőgenetika
- Versenyképes erdőgazdálkodás beruházásai
- Környezeti fenntarthatóság beruházásai
- Fiatal erdőgazdálkodók támogatása
- Erdőtűz megelőzés, kockázatcsökkentés
- Biomassza alapú gazdaság fejlesztése

Mezőgazdasági termelők tevékenységének diverzifikációja

- Cél a mezőgazdasági termelők vagy erdőgazdálkodók induló vagy már működő nem mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási tevékenységeinek támogatása.
- Kedvezményezettek: Mezőgazdasági termelők vagy erdőgazdálkodók.
- Feltételek: Működő mezőgazdasági üzem vagy bejegyzett erdőgazdálkodó, továbbá a támogatási kérelem benyújtásakor 40%-ot meghaladó mezőgazdasági és erdőgazdálkodási árbevétel, valamint vidéki térségben megvalósuló projekt
- Kötelezettségek: A nem mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási tevékenységből származó árbevétel nő.
- A nem mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási tevékenységből származó árbevételnek a kötelezettségvállalási időszak végére a projekt összköltségének legalább 10%-át el kell érnie

Vidéki infrastruktúrafejlesztés

- Cél a vidéki térségek településeinek infrastruktúra fejlesztése, a vidéki élet minőségének javítása.
- Tanyafejlesztés: háztartási léptékű villamos energia, vízellátás, szennyvíz, internethálózat megteremtése, kiépítése.
- Helyi közszolgáltatások energiaellátásának fejlesztése elsősorban biomassza felhasználásával.
- Településképet meghatározó épületek energetikai korszerűsítése, rekonstrukciója
- Közösségi tér, sport, turisztikai fejlesztések
- Helyi piac, külterületi és önkormányzati útfejlesztés, közétkeztetés fejlesztése
- Szennyvíz, közbiztonság, okosfalú fejlesztések

Együttműködés alapú támogatások

Általános célkitűzések:

- az agrárium és a helyi közösségek tagjainak ösztönzése a közös cselekvésre,
- gazdálkodók az együttműködési készségének javítása,
- a termelők alkupozíciójának javítása az ellátási.

Közös elemek:

- Kizárólag új együttműködések, vagy meglévő együttműködések új tevékenységei támogathatók.
- Legalább két résztvevő szükséges a támogathatósághoz.
- ✓ Termelői csoportok, termelői szervezetek támogatása,
- ✓ Minőségrendszerek, valamint minőségbiztosítási rendszerek támogatása,
- ✓ REL támogatása,
- ✓ Társadalmi vállalkozások, valamint „okos falu” támogatása,
- ✓ Lokális biomassza, valamint EIP együttműködések támogatása,
- ✓ Térségi aktív-és ökoturisztika támogatása

LEADER 2023-2027

- A 2023-2027 közötti LEADER programra fordítható forrás 63,5 Mrd Ft.
- 2023-ban HACCS-ok elismerése, új HFS-ek elkészítése.
- A területi (át)alakulás továbbra is HACCS hatáskör.
- 2024-től indul az új LEADER program a KAP Stratégiai Terv alapján.
- A HACCS-ok saját projektjeinek megvalósítására a forrás elkülönített.
- A **működési** és **fejlesztési** forrás a 2023-as évben még a Vidékfejlesztési Program terhére lesz biztosítva.
- Az új HFS-ek elkészítésének támogatására külön felhívás jelent meg.

KAP ST vidékfejlesztési pályázatok megjelenésnek tervezése

- A új agrártámogatási feltételek először a 2023. évi április elejétől június elejéig tartó egységes kérelem benyújtásánál kerültek érvényesítésre a KAP első pillérében lévő terület- és állatlétszám alapú közvetlen támogatások esetében.
- A vidékfejlesztési támogatások esetében 2023-2025 között 3 évig a VP és a KAP Stratégiai Terv párhuzamosan fut.
- A Vidékfejlesztési Program néhány kiírása még pályázható (bemutatóüzem, erdőkár helyreállítás, Natura 2000 erdő stb.)
- Megjelent a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet
- **Lehetséges párhuzamos kifizetés a VP és KAP ST terhére.**
- **Cél a fejlesztési források hozzáférhetőségének folyamatos biztosítása, figyelembe véve a VP források maximális felhasználását.**

KAP ST vidékfejlesztési pályázatok megjelenésnek tervezése

- Elkészült a 2024. évi pályázati menetrend az agrár- és vidékfejlesztési támogatásokhoz, csaknem 2900 milliárd forintnyi forrás áll a gazdák rendelkezésére
- A legalább 69 kiírásból álló új agrár- és vidékfejlesztési **pályázati felhívások** és **támogatási jogcímek** meghirdetése 2024. elejétől megkezdődik.
- A támogatások folytonosságának biztosítása érdekében 2024. februárjától indulhatnak is az első konstrukciók.
- Elindult az Agrárminisztérium tematikus honlapja, amely abban nyújt segítséget, hogy könnyebben eligazodhassanak az érintettek az agrártámogatások új rendszerében.
- A legfrissebb információkat, így a pályázati felhívások várható megjelenését a <https://kap.mnvh.eu/> oldalon lehet nyomon követni.

The screenshot shows the homepage of the KAP (Common Agricultural Policy) website. The header includes navigation links for KAP I. PILLÉR, KAP II. PILLÉR, DOKUMENTUMOK, CVIK, KAP STRATÉGIA, KONFERENCIÁK, and KAPCSOLAT. The main content area features several news items:

- Jövő év elején indulnak az új agrár- és vidékfejlesztési pályázatok** (2023 november 1.): Elkészült a 2024. évi pályázati menetrend az agrár- és vidékfejlesztési támogatásokhoz, csaknem 2900 milliárd forintnyi forrás áll a gazdák rendelkezésére – jelentette be közösségi oldalán Nagy István agrárminiszter.
- Referenciaárak és átlaghozam-adatok az idei kárenyhítő juttatáshoz** (2023 október 30.): Az idei kárenyhítési évben bekövetkezett mezőgazdasági károk után 2023. november 30-ig nyújthatják be a kárenyhítő juttatás iránti kérelmet azok a károsultak, akik a 2023. évi kárenyhítési időszakban kárbejelentést tettek.
- A termelői együttműködések adhatnak választ a mezőgazdaság problémáira** (2023 október 26.): A termelői együttműködések adhatnak választ a mezőgazdaság problémáira - jelentette ki Nagy István agrárminiszter Szentesen. Nagy István az ország legnagyobb termelő és értékesítő szövetezte, a Délkelet-Esz. által szervezett Őszi hajtatási szakmai napon azt mondta, "a megoldást megtaláltuk, nem tankönyvekben, hanem a valóságban".
- Középpontban a talajtakarásos parlag** (2023 október 25.): Jövőre módosulnak a HMKÁ 8-ban elszámolható, talajtakarással rendelkező parlagterületek feltételei. Ezért a gazdálkodóknak különös figyelmet kell fordítaniuk a vetésváltási szabályokra.

KAP ST vidékfejlesztési pályázatok megjelenésnek tervezése

- Márciusban jelenhet meg a mezőgazdasági és élelmiszeripari beruházások első pályázati csomagja, amely magában foglalja az élelmiszeripar, a takarmányipar, a kertészet és az állattartás beruházásait segítő felhívásokat.
- Tavasz elején indulhat az ökológiai szempontból fontos földhasználat-váltást segítő támogatás, amelyekhez utána többéves fenntartási támogatás igénybe vételének lehetősége is megnyílik.
- Nyárra készülhet el a generációváltást segítő felhívás.
- Őszre várhatók a hagyományos vidékfejlesztést segítő pályázati konstrukciók.
- Év végére egy újabb beruházási pályázati csomag meghirdetése várható, amely a precíziós gazdálkodást vagy éppen terménytisztítás-szárítás technológiai megújulását segíti.
- Összesen 11 olyan szakmai program fog megvalósulni, amelyek a gazdaságfejlesztést, a zöld jövő feltételeinek megteremtését és a megújuló vidéket segítik.

AGRÁRMINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmüket!

